

ZBIERKA **ZÁKONOV**
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 2006

Vyhlásené: 21. 4. 2006 Časová verzia predpisu účinná od: 1. 1.2013 do: 30. 6.2015

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

224

ZÁKON

zo 16. marca 2006

o občianskych preukazoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

Čl. I

§ 1

Predmet úpravy

Tento zákon upravuje podmienky a postup pri vydávaní občianskych preukazov a vedenie evidencie občianskych preukazov.

§ 2

Občiansky preukaz

(1) Občiansky preukaz je verejná listina, ktorou občan Slovenskej republiky (ďalej len „občan“) preukazuje svoju totožnosť, štátne občianstvo Slovenskej republiky (ďalej len „štátne občianstvo“) a ďalšie údaje uvedené v občianskom preukaze podľa tohto zákona.

(2) Občiansky preukaz je povinný mať každý občan, ktorý dovŕšil pätnásť rok veku a má trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, ak tento zákon neustanovuje inak.

Údaje v občianskom preukaze

§ 3

(1) Občiansky preukaz obsahuje údaje v rozsahu meno, priezvisko, rodné priezvisko, pohlavie, štátne občianstvo, dátum a miesto narodenia, rodné číslo a adresu trvalého pobytu občana, ktorému bol vydaný občiansky preukaz (ďalej len „držiteľ“), dátum vydania a dátum skončenia platnosti občianskeho preukazu, miesto vydania a strojovo čitateľné údaje, ktoré sú číselným vyjadrením vybraných údajov v strojovo čitateľnej zóne. Občiansky preukaz obsahuje zobrazenie podoby tváre a zobrazenie podpisu držiteľa, ktoré musí zodpovedať priezvisku alebo menu a priezvisku držiteľa v ľubovoľnom poradí. Občiansky preukaz neobsahuje podpis, ak občan nie je spôsobilý sa podpísať. Súčasťou občianskeho preukazu je aj elektronický čip.

(2) Občiansky preukaz občana, ktorého spôsobilosť na právne úkony je obmedzená, pozbaveného spôsobilosti na právne úkony, alebo ktorý má uložený trest zákazu pobytu, musí obsahovať v časti osobitné záznamy aj túto skutočnosť.

(3) Do občianskeho preukazu v časti osobitné záznamy sa na žiadosť občana uvedú

- a) údaje o závažných chorobách, ktoré za určitých okolností vyžadujú okamžité podanie lieku alebo poskytnutie špeciálnej prvej pomoci po predložení potvrdenia od lekára,
- b) údaje o krvnej skupine a podskupine po predložení potvrdenia od lekára,
- c) skratka akademického titulu, vedecko-pedagogického titulu, umelecko-pedagogického titulu alebo iného titulu, alebo vedecko-akademickej hodnosti, umelecko-akademickej hodnosti alebo vedeckej hodnosti absolventa vysokej školy po predložení dokladu o udelení titulu, alebo skratka titulu, ktorý je občan oprávnený používať podľa osobitného predpisu,¹⁾ po predložení dokladu o absolvovaní vysokoškolského štúdia.

(4) Ak nie je možné pre nedostatok miesta v časti osobitné záznamy občianskeho preukazu uviesť všetky požadované údaje podľa odseku 3, občan určí, ktoré z nich sa uvedú.

§ 4

(1) Údaje v občianskom preukaze v rozsahu ustanovenom v § 3 ods. 1, 2 a 3 písm. c) nahrádzajú verejné listiny o skutočnostiach v rozsahu, ako sú uvedené v občianskom preukaze.

(2) Pri preukazovaní skutočnosti uvedenej v občianskom preukaze občan nie je povinný predkladať ďalší doklad, ak tento zákon neustanovuje inak.

§ 4a

Elektronický čip

(1) Elektronický čip obsahuje údaje, ktoré sú zapísané, alebo údaje, ktoré možno zapísať do občianskeho preukazu podľa § 3 ods. 1 až 3. Do elektronického čipu možno zapísať ďalšie údaje v rozsahu a za podmienok ustanovených osobitným predpisom;^{1a)} ak nie je možné pre nedostatok miesta do elektronického čipu zapísať všetky údaje, občan určí, ktoré z nich sa zapíšu.

(2) Držiteľ si môže overiť údaje, ktoré sú zapísané do elektronického čipu, na okresnom riaditeľstve Policajného zboru (ďalej len „okresné riaditeľstvo“).

§ 4b

Bezpečnostný osobný kód

(1) Bezpečnostný osobný kód spolu s občianskym preukazom slúži na potvrdenie totožnosti držiteľa pri elektronickej komunikácii s informačnými systémami orgánov verejnej správy alebo s inými fyzickými osobami alebo právnickými osobami.

(2) Bezpečnostný osobný kód je kombináciou najmenej šiestich a najviac desiatich číslic, ktorú si zvolí občan pri podaní žiadosti o vydanie občianskeho preukazu alebo neskôr na okresnom riaditeľstve; za občana pozbaveného spôsobilosti na právne úkony zvolí bezpečnostný osobný kód jeho opatrovník.

(3) Po dobu platnosti občianskeho preukazu môže držiteľ bezpečnostný osobný kód zmeniť. Zmena bezpečnostného osobného kódu sa vykonáva na okresnom riaditeľstve alebo na inom mieste, ktoré zverejní Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, alebo prostredníctvom aplikačného programového vybavenia zverejneného na tento účel Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky.

(4) Ak držiteľ občianskeho preukazu pri elektronickej komunikácii päťkrát po sebe chybné uvedie bezpečnostný osobný kód, ďalšia možnosť jeho elektronickej komunikácie sa zablokuje; odblokovanie vykoná na žiadosť držiteľa občianskeho preukazu okresné riaditeľstvo.

Podmienky a postup pri vydávaní občianskych preukazov

§ 5

Vydávanie občianskeho preukazu

(1) Žiadosť o vydanie občianskeho preukazu sa podáva okresnému riaditeľstvu osobne. Za občana, ktorý bol pozbavený spôsobilosti na právne úkony, musí podať žiadosť jeho opatrovník.²⁾ Podať žiadosť o vydanie občianskeho preukazu môže za občana, ktorý nemôže pre bezvládnosť z dôvodu dlhodobého pripútania na lôžko podať žiadosť osobne (ďalej len „bezvládny občan“), aj iný občan po predložení svojho občianskeho preukazu a písomného plnomocenstva na zastupovanie, na ktorom musí byť podpísaný bezvládnym občanom podľa § 3 ods. 1; podpis sa nevyžaduje, ak občan nie je spôsobilý sa podpísať. K žiadosti bezvládneho občana sa musí predložiť potvrdenie lekára o tom, že takýto občan nemôže podať žiadosť osobne z dôvodu dlhodobého pripútania na lôžko.

(2) Občan, ktorému má byť občiansky preukaz vydaný, je povinný podrobiť sa nasnímaniu podoby jeho tváre a jeho podpisu na okresnom riaditeľstve. Nasnímanie podoby bezvládneho občana možno vykonať aj v mieste, kde sa zdržuje.

(3) Nasnímanie podoby tváre sa vykoná v občianskom odevu, bez prikrývky hlavy a bez okuliarov s tmavými sklami. V odôvodnených prípadoch je možné zo zdravotných alebo náboženských dôvodov nasnímať podobu tváre s prikrývkou hlavy; táto prikrývka nesmie zakrývať tvárovú časť spôsobom, ktorý by znemožňoval identifikáciu. Nasnímanie podoby nevidiaceho občana možno vykonať s okuliarmi s tmavými sklami po predložení potvrdenia lekára, že tento občan je nevidiaci.

(4) Občiansky preukaz sa vydáva s dobou platnosti 10 rokov. Občiansky preukaz si môže občan prevziať na ktoromkoľvek okresnom riaditeľstve, ktoré uviedol pri podaní žiadosti o vydanie občianskeho preukazu, alebo občan môže požiadať o doručenie občianskeho preukazu na adresu na území Slovenskej republiky po zriadení služby zavedenej na tento účel.

(5) Občiansky preukaz sa občanovi vyhotoví najneskôr do 30 dní od podania žiadosti alebo na jeho požiadanie urýchlene do dvoch pracovných dní; lehota neuplynie, ak nie je nasnímaná podoba jeho tváre a podpisu alebo nie sú predložené potrebné doklady. Ak bolo nasnímanie podoby bezvládneho občana vykonané v mieste, kde sa zdržuje, nie je možné požiadať o urýchlené vyhotovenie občianskeho preukazu do dvoch pracovných dní.

(6) Občan, ktorý požiada o vydanie občianskeho preukazu, si môže občiansky preukaz prevziať po jeho vyhotovení; je však povinný prevziať si ho najneskôr do 90 dní od podania žiadosti. Občan je povinný prevzatie potvrdiť svojím podpisom. Ak občan nie je spôsobilý podpísať sa, uvedie sa táto skutočnosť na žiadosti. Občiansky preukaz môže prevziať aj iný občan po predložení svojho občianskeho preukazu a plnomocenstva na zastupovanie s osvedčeným podpisom, ktoré je povinný odovzdať okresnému riaditeľstvu. Za občana pozbaveného spôsobilosti na právne úkony prevezme občiansky preukaz a jeho prevzatie potvrdí jeho opatrovník svojím podpisom. Za osobu maloletú a mladistvú môže občiansky preukaz prevziať aj osoba uvedená v § 6 ods. 2.

(7) Občan, ktorý podá žiadosť o vydanie občianskeho preukazu, nie je povinný mať do doby jeho prevzatia občiansky preukaz, najdlhšie však 90 dní od podania žiadosti.

§ 6

Prvý občiansky preukaz

(1) Prvý občiansky preukaz vydá občanovi okresné riaditeľstvo v územnom obvode, v ktorom má občan trvalý pobyt,

a) pri dovŕšení pätnásteho roku veku,

- b) po nadobudnutí štátneho občianstva, ak nemal ešte vydaný občiansky preukaz,
- c) po prihlásení sa na trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, ak ešte nemal vydaný občiansky preukaz.

(2) O vydanie prvého občianskeho preukazu podľa odseku 1 písm. a) je povinný požiadať rodič občana alebo opatrovník, poručník, iná fyzická osoba ako rodič, ktorí majú dieťa zverené do náhradnej rodinnej starostlivosti, pestún, osoba, ktorá má záujem stať sa pestúnom a má dieťa dočasne zverené do pestúnskej starostlivosti, alebo štatutárny orgán zariadenia, v ktorom sa vykonáva rozhodnutie súdu o nariadení ústavnej starostlivosti alebo rozhodnutie súdu o nariadení ochrannnej výchovy (ďalej len „zákonný zástupca maloletého“), najskôr 90 dní a najneskôr 30 dní pred dovŕšením pätnásteho roku veku občana.

§ 7

Nový občiansky preukaz

(1) Nový občiansky preukaz je každý občiansky preukaz, ktorý je vydaný po prvom občianskom preukaze. Občan môže požiadať o vydanie nového občianskeho preukazu na ktoromkoľvek okresnom riaditeľstve.

(2) Nový občiansky preukaz sa vydá držiteľovi

- a) po zmene názvu obce, ulice alebo jej číslovania,
- b) po zmene rodného čísla,
- c) po zistení chyby zapríčinenej výrobcom občianskeho preukazu alebo okresným riaditeľstvom,
- d) po skončení doby platnosti občianskeho preukazu, alebo ak požiada o vydanie nového občianskeho preukazu pred skončením doby platnosti; o vydanie občianskeho preukazu možno požiadať najskôr 180 dní pred skončením doby platnosti občianskeho preukazu,
- e) ak ide o osobu, ktorá požiada o nasnímanie podoby tváre podľa § 5 ods. 3,
- f) ak sa jeho občianskeho preukazu násilím zmocnila iná osoba a táto skutočnosť bola ohlásená príslušnému útvaru Policajného zboru,
- g) po pozbavení spôsobilosti na právne úkony alebo po zrušení pozbavenia spôsobilosti na právne úkony,
- h) po obmedzení spôsobilosti na právne úkony alebo po zrušení obmedzenia spôsobilosti na právne úkony alebo
- i) po uložení trestu zákazu pobytu,
- j) ak nastala niektorá zo skutočností podľa písmen a) až i) a občan požiadal o uvedenie nových údajov podľa § 3 ods. 3 alebo o zmenu alebo zrušenie záznamu niektorého z týchto údajov.

(3) Nový občiansky preukaz sa vydá občanovi aj

- a) po nadobudnutí štátneho občianstva,
- b) po prihlásení sa na trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, alebo
- c) ak je jeho občiansky preukaz neplatný podľa § 10 ods. 1 písm. b), c), e), g) a h), alebo ak ide o občiansky preukaz, ktorého elektronický čip nie je funkčný.

(4) Nový občiansky preukaz sa vydá občanovi, aj ak má ešte platný občiansky preukaz a

- a) požiadal o uvedenie nových údajov podľa § 3 ods. 3 alebo o zmenu alebo zrušenie záznamu niektorého z týchto údajov alebo
- b) vykonal trest zákazu pobytu, alebo ak bolo od výkonu jeho zvyšku upustené.

(5) Nový občiansky preukaz sa vydá na žiadosť občana; ak ide o občana, ktorý bol pozbavený spôsobilosti na právne úkony, na žiadosť jeho opatrovníka.

§ 7a

Občan môže požiadať o vydanie nového občianskeho preukazu z dôvodu podľa § 7 ods. 2 písm. d), ak je jeho občiansky preukaz neplatný podľa § 10 ods. 1 písm. b) alebo z dôvodu zmeny mena alebo priezviska, aj na zastupiteľskom úrade Slovenskej republiky v zahraničí (ďalej len „zastupiteľský úrad“); ustanovenia § 5, § 8 ods. 2 až 4 a 9 a § 9 sa vzťahujú primerane s tým, že nasnímanie bezvládneho občana nemožno vykonať v mieste, kde sa zdržuje, a o vyhotovenie občianskeho preukazu nemožno požiadať urýchlene do dvoch pracovných dní.

Predkladanie dokladov na vydanie občianskeho preukazu

§ 8

(1) Občan alebo zákonný zástupca maloletého, ktorý žiada o vydanie prvého občianskeho preukazu, je povinný predložiť

- a) rodný list; ak nie je na rodnom liste uvedené rodné číslo, aj doklad o rodnom čísle,³⁾
- b) potvrdenie o hlásení trvalého pobytu vydané príslušným orgánom,⁴⁾; potvrdenie sa nevyžaduje, ak tento príslušný orgán zaznamenal priamym vstupom do registra obyvateľov Slovenskej republiky údaje o aktuálnom trvalom pobyte občana,
- c) ďalšie doklady osvedčujúce skutočnosti, ktoré sa uvádzajú v občianskom preukaze.

(2) Občan, ktorý žiada o vydanie nového občianskeho preukazu, je povinný predložiť svoj doterajší občiansky preukaz alebo potvrdenie o občianskom preukaze, ak mu bolo vydané; ak občan nemôže predložiť svoj doterajší občiansky preukaz, je povinný predložiť doklad preukazujúci jeho rodné číslo.

(3) Ak je dôvodom na vydanie nového občianskeho preukazu zmena mena, priezviska, rodného čísla alebo trvalého pobytu alebo ak občan pri žiadosti o vydanie nového občianskeho preukazu súčasne žiada o vyznačenie nového údajaja, je povinný predložiť aj doklad o tejto zmene alebo doklad potvrdzujúci nový údaj.

(4) Opatrovník občana, ktorý bol pozbavený spôsobilosti na právne úkony, je povinný k žiadosti takého občana predložiť aj svoj občiansky preukaz a právoplatné rozhodnutie súdu o pozbavení občana spôsobilosti na právne úkony; ak nebol opatrovník určený do funkcie opatrovníka priamo v rozhodnutí súdu o pozbavení občana spôsobilosti na právne úkony,⁵⁾ je povinný predložiť aj uznesenie súdu, ktorým bol určený do funkcie opatrovníka.

(5) Občan, ktorý žiada o vydanie občianskeho preukazu po zrušení pozbavenia spôsobilosti na právne úkony, je povinný predložiť právoplatné rozhodnutie súdu o zrušení pozbavenia spôsobilosti na právne úkony.

(6) Občan, ktorý žiada o vydanie občianskeho preukazu po obmedzení spôsobilosti na právne úkony, je povinný predložiť právoplatné rozhodnutie súdu o obmedzení spôsobilosti na právne úkony. Občan, ktorý žiada o vydanie občianskeho preukazu po zrušení obmedzenia spôsobilosti na právne úkony, je povinný predložiť právoplatné rozhodnutie súdu o zrušení obmedzenia spôsobilosti na právne úkony.

(7) Občan, ktorý žiada o vydanie občianskeho preukazu po uložení trestu zákazu pobytu, je povinný predložiť právoplatné rozhodnutie súdu o tejto skutočnosti. Občan, ktorý žiada o vydanie občianskeho preukazu po upustení od výkonu zvyšku trestu zákazu pobytu, je povinný predložiť

právoplatné rozhodnutie súdu o tejto skutočnosti.

(8) Občan, jeho opatrovník alebo zákonný zástupca maloletého, ktorý žiada o vydanie občianskeho preukazu po nadobudnutí štátneho občianstva, je povinný predložiť listinu o udelení štátneho občianstva a osvedčenie o štátnom občianstve.

(9) Ak vzniknú pochybnosti o štátnom občianstve občana, je občan, jeho opatrovník alebo zákonný zástupca maloletého povinný na vyzvanie okresného riaditeľstva predložiť osvedčenie o štátnom občianstve.⁶⁾

§ 9

(1) Doklady potrebné na vydanie občianskeho preukazu sa predkladajú v prvopise, osvedčenom odpise alebo osvedčenej kópii. Pri cudzojazyčnom doklade sa predkladá jeho osvedčený preklad do štátneho jazyka,⁷⁾ ak medzinárodná zmluva, ktorou je Slovenská republika viazaná, neustanovuje inak.

(2) Namiesto matričného dokladu vydaného orgánom cudzieho štátu je občan, jeho opatrovník alebo zákonný zástupca maloletého povinný predložiť výpis z osobitnej matriky,⁸⁾ ak osobitný zákon neustanovuje inak.

(3) Ak vzniknú pochybnosti o správnosti alebo úplnosti predloženého dokladu alebo v ňom uvedených údajov, je občan, jeho opatrovník alebo zákonný zástupca maloletého povinný predložiť na vyzvanie okresného riaditeľstva nový doklad potvrdzujúci správnosť údajov v doklade, o ktorom vznikli pochybnosti.

(4) Ak vzniknú rozpory medzi údajmi preukazovanými občanom a údajmi uvedenými v informačnom systéme evidencie občianskych preukazov, je občan, jeho opatrovník alebo zákonný zástupca maloletého povinný predložiť na vyzvanie okresného riaditeľstva doklady potrebné na odstránenie týchto rozporov, ak okresné riaditeľstvo nemôže tieto rozpory odstrániť na mieste.

(5) Doklady potrebné na vydanie občianskeho preukazu môže za občana predložiť aj iný občan.

(6) Pri doklade o udelení titulu alebo hodnosti vydanom zahraničnou vysokou školou alebo iným, na to oprávneným orgánom sa predkladá rozhodnutie o uznaní tohto dokladu za rovnocenný s dokladom o udelení titulu alebo hodnosti vydaným vysokou školou v Slovenskej republike podľa osobitného predpisu,⁹⁾ ak medzinárodná zmluva, ktorou je Slovenská republika viazaná, neustanovuje inak.

(7) Okresné riaditeľstvo najneskôr pri odovzdávaní občianskeho preukazu vráti občanovi, jeho opatrovníkovi alebo zákonnému zástupcovi maloletého predložené doklady; predchádzajúci občiansky preukaz sa nevracia.

§ 10

Neplatnosť občianskeho preukazu

(1) Občiansky preukaz je neplatný, ak

- a) občan zomrel, bol vyhlásený za mŕtveho, stratil štátne občianstvo alebo ukončil trvalý pobyt na území Slovenskej republiky,
- b) občan stratil občiansky preukaz alebo ak mu bol odcudzený a táto skutočnosť bola ohlásená okresnému riaditeľstvu alebo zastupiteľskému úradu alebo ktorémukolvek útvaru Policajného zboru,
- c) bol zničený alebo poškodený tak, že sa ním nedá preukazovať totožnosť alebo v ňom zapísaný údaj, alebo je porušená jeho celistvosť,

- d) uplynula doba jeho platnosti,
- e) obsahuje neplatné alebo nesprávne údaje, alebo neoprávnené vykonané zmeny,
- f) neobsahuje údaje o skutočnostiach uvedených v § 3 ods. 2,
- g) sa zmenil niektorý údaj v ňom zapísaný okrem údajov zapísaných na žiadosť občana podľa § 3 ods. 3,
- h) podľa zobrazenia podoby tváre v občianskom preukaze nemožno identifikovať držiteľa alebo
- i) občan odovzdal okresnému riaditeľstvu alebo zastupiteľskému úradu svoj doterajší občiansky preukaz pred skončením doby platnosti uvedenej v doterajšom občianskom preukaze a bol mu zaň vydaný nový občiansky preukaz podľa § 7 ods. 2 písm. d).

(2) Okresné riaditeľstvo alebo príslušník Policajného zboru je oprávnený odňať občiansky preukaz, ak je neplatný, z dôvodov uvedených v odseku 1.

(3) Občiansky preukaz nie je neplatný, ak sa dôvod neplatnosti podľa odseku 1 písm. c), e) alebo písm. g) týka len elektronického čipu.

§ 11

Povinnosti na úseku občianskych preukazov

(1) Občan alebo jeho opatrovník je povinný

- a) chrániť občiansky preukaz pred zničením, poškodením, stratou, odcudzením a zneužitím,
- b) požiadať okresné riaditeľstvo o vydanie nového občianskeho preukazu do 30 dní od neplatnosti občianskeho preukazu podľa § 10 ods. 1 písm. b), c), e) až h); ak ide o neplatnosť občianskeho preukazu podľa § 10 ods. 1 písm. b) alebo z dôvodu zmeny mena alebo priezviska, môže požiadať aj zastupiteľský úrad,
- c) odovzdať okresnému riaditeľstvu občiansky preukaz neplatný z dôvodov uvedených v § 10 ods. 1 písm. c) až h) pri požiadaní o vydanie nového občianskeho preukazu; neplatný občiansky preukaz z dôvodu uvedeného v § 10 ods. 1 písm. d) alebo z dôvodu zmeny mena alebo priezviska je povinný odovzdať zastupiteľskému úradu, ak o vydanie nového občianskeho preukazu požiada na zastupiteľskom úrade,
- d) odovzdať okresnému riaditeľstvu alebo zastupiteľskému úradu doterajší občiansky preukaz pri prevzatí nového občianskeho preukazu pred skončením doby platnosti uvedenej v doterajšom občianskom preukaze podľa § 7 ods. 2 písm. d),
- e) ohlásiť neodkladne stratu alebo odcudzenie občianskeho preukazu okresnému riaditeľstvu alebo zastupiteľskému úradu alebo ktorémukoľvek útvaru Policajného zboru,
- f) dostaviť sa na vyzvanie okresného riaditeľstva alebo zastupiteľského úradu na vybavenie záležitostí týkajúcich sa občianskeho preukazu s výnimkou bezvládneho občana; povinnosť platí rovnako aj pre zákonného zástupcu maloletého,
- g) uviesť v žiadosti o vydanie občianskeho preukazu pravdivo a úplne požadované údaje a ich správnosť potvrdiť svojím podpisom; povinnosť platí rovnako aj pre zákonného zástupcu maloletého,
- h) odovzdať neodkladne občiansky preukaz okresnému riaditeľstvu alebo zastupiteľskému úradu, ak občan stratil štátne občianstvo alebo ukončil trvalý pobyt na území Slovenskej republiky,
- i) odovzdať pri vzatí do väzby alebo pri nástupe výkonu trestu odňatia slobody občiansky preukaz do úschovy ústavu na výkon väzby, ústavu na výkon trestu odňatia slobody, ústavu na výkon trestu odňatia slobody pre mladistvých alebo nemocnici pre obvinených a odsúdených, kde bude vykonávať väzbu alebo trest odňatia slobody,

- j) požiadať o vydanie občianskeho preukazu najneskôr 30 dní pred uplynutím doby platnosti občianskeho preukazu podľa § 5 ods. 4,
- k) požiadať o vydanie občianskeho preukazu najneskôr 30 dní po nadobudnutí štátneho občianstva alebo po prihlásení sa na trvalý pobyt na území Slovenskej republiky,
- l) ohlásiť neodkladne obmedzenie spôsobilosti na právne úkony, pozbavenie spôsobilosti na právne úkony alebo uloženie trestu zákazu pobytu,
- m) odovzdať občiansky preukaz pri podaní žiadosti o vydanie nového občianskeho preukazu, ak žiada o doručenie občianskeho preukazu po zriadení služby zavedenej na tento účel.

(2) Občiansky preukaz sa nesmie odovzdať alebo prijať ako predmet záložného práva, nesmie sa odovzdať alebo odobrať pri vstupe do objektu alebo na pozemok a nesmie sa odovzdať alebo odobrať v súvislosti s poskytovaním služieb.

§ 12

Odovzdanie občianskeho preukazu

(1) Každý, kto nájde cudzí občiansky preukaz, je povinný ho neodkladne odovzdať ktorémukoľvek úradu, ktorý občianske preukazy vydáva; môže ho tiež odovzdať príslušníkovi Policajného zboru, príslušníkovi Vojenskej polície, príslušníkovi obecnej polície alebo obci, ktorí sú povinní neodkladne zabezpečiť jeho odovzdanie okresnému riaditeľstvu. Ak občan, ktorému bol vydaný nový občiansky preukaz za stratený alebo odcudzený občiansky preukaz, nájde svoj predchádzajúci občiansky preukaz alebo ho inak získa, je povinný ho odovzdať okresnému riaditeľstvu alebo zastupiteľskému úradu.

(2) Ten, kto obstaráva pohreb občana, je povinný neodkladne odovzdať občiansky preukaz občana, ktorý zomrel, ktorémukoľvek úradu, ktorý občianske preukazy vydáva, ak nebol občiansky preukaz odovzdaný inou osobou. Občiansky preukaz možno odovzdať aj obci príslušnej podľa miesta posledného trvalého pobytu občana, ktorý zomrel; obec neodkladne zabezpečí jeho odovzdanie okresnému riaditeľstvu.

(3) Ústav na výkon väzby, ústav na výkon trestu odňatia slobody, ústav na výkon trestu odňatia slobody pre mladistvých alebo nemocnica pre obvinených a odsúdených odovzdá občiansky preukaz občanovi po vykonaní väzby alebo trestu odňatia slobody.

§ 13

Potvrdenie o občianskom preukaze

(1) Potvrdenie o občianskom preukaze (ďalej len „potvrdenie“) vydá okresné riaditeľstvo alebo zastupiteľský úrad

- a) na žiadosť občana, ak je jeho doterajší občiansky preukaz neplatný a nemožno mu hneď vydať nový občiansky preukaz,
- b) občanovi, ktorý stratil štátne občianstvo,
- c) občanovi, ktorý ukončil trvalý pobyt na území Slovenskej republiky.

(2) Potvrdenie je povinný vydať aj

- a) ten, kto prevzal občiansky preukaz, tomu, kto odovzdal občiansky preukaz podľa § 12,
- b) útvar Policajného zboru alebo zastupiteľský úrad, ktorému občan ohlásil stratu alebo odcudzenie občianskeho preukazu podľa § 11 ods. 1 písm. e) alebo pri odňatí občianskeho preukazu podľa § 10 ods. 2.

(3) Potvrdenie obsahuje

- a) názov úradu alebo orgánu, ktorý potvrdenie vydal,
- b) číslo a sériu občianskeho preukazu, o ktorom sa potvrdenie vydáva,
- c) skrátený názov úradu, ktorý občiansky preukaz vydal,
- d) meno a priezvisko toho, kto občiansky preukaz odovzdal, ak sa vydáva pre inú osobu, ako je držiteľ,
- e) adresu trvalého pobytu toho, kto občiansky preukaz odovzdal, ak sa vydáva pre inú osobu, ako je držiteľ,
- f) meno, priezvisko a rodné priezvisko držiteľa, ak sa vydáva držiteľovi,
- g) dátum narodenia držiteľa, ak sa vydáva držiteľovi,
- h) rodné číslo držiteľa, ak sa vydáva držiteľovi,
- i) adresu trvalého pobytu držiteľa, ak sa vydáva držiteľovi,
- j) platnosť potvrdenia,
- k) dôvod vydania potvrdenia,
- l) dôvod, ak nie je možné niektorý požadovaný údaj v potvrdení zapísať,
- m) dátum vydania potvrdenia,
- n) podpis pracovníka a odtlačok úradnej pečiatky úradu alebo orgánu, ktorý potvrdenie vydal,
- o) podpis toho, komu sa potvrdenie vydáva.

(4) Správnosť údajov uvedených v potvrdení potvrdí občan svojím podpisom.

(5) Doba platnosti potvrdenia vydaného podľa odseku 1 písm. a) a podľa odseku 2 písm. b) sa určuje na dobu nevyhnutne potrebnú, najdlhšie však na tri mesiace, počas tejto doby občan nie je povinný mať občiansky preukaz. Ak bolo občanovi vydané potvrdenie z dôvodu skončenia platnosti jeho občianskeho preukazu počas výkonu väzby alebo výkonu trestu odňatia slobody, je potvrdenie platné až do ukončenia výkonu väzby alebo výkonu trestu odňatia slobody; počas tejto doby nie je občan povinný mať občiansky preukaz.

(6) Na neplatnosť potvrdenia sa vzťahujú ustanovenia o neplatnosti občianskeho preukazu.

§ 14 **Priestupky**

(1) Priestupku podľa tohto zákona sa dopustí ten, kto

- a) úmyselne použije neoprávnene pozmenený občiansky preukaz alebo zneužije cudzí občiansky preukaz,
- b) úmyselne zničí alebo poškodí občiansky preukaz,
- c) sa neoprávnene zmocní cudzieho občianskeho preukazu,
- d) vykoná alebo si vedome nechá vykonať neoprávnené zmeny v občianskom preukaze,
- e) poskytne inej osobe občiansky preukaz na účely jeho zneužitia,
- f) prijme občiansky preukaz ako predmet záložného práva alebo ho odoberie pri vstupe do objektu, na pozemok alebo v súvislosti s poskytovaním služieb,
- g) sa nedostavil na výzvu okresného riaditeľstva alebo zastupiteľského úradu na vybavenie žiadosti týkajúcej sa občianskeho preukazu,
- h) neodkladne neodovzdá občiansky preukaz, hoci je povinný tak urobiť,
- i) ani po opakovanej výzve nepredloží doklady potrebné na vydanie občianskeho preukazu,

- j) nepožiadá o vydanie občianskeho preukazu v lehote určenej týmto zákonom,
- k) odovzdá občiansky preukaz ako predmet záložného práva alebo ho odovzdá pri vstupe do objektu, na pozemok alebo v súvislosti s poskytovaním služieb,
- l) neodkladne neohlási zničenie, poškodenie, stratu, odcudzenie alebo zneužitie občianskeho preukazu,
- m) po lehote uvedenej v § 5 ods. 6 si ani po opakovanej výzve neprevezme občiansky preukaz,
- n) poruší povinnosť chrániť občiansky preukaz pred zničením, poškodením, stratou, odcudzením a zneužitím alebo
- o) poruší inú povinnosť uvedenú v tomto zákone, ak sa takým konaním sťažuje plnenie úloh verejnej správy.

(2) Za priestupky uvedené v odseku 1 písm. a) až e) sa uloží pokuta od 165 eur do 331 eur. Za priestupky uvedené v odseku 1 písm. f) až g) možno uložiť pokutu do 165 eur. Za priestupky uvedené v odseku 1 písm. h) až n) možno uložiť pokutu do 33 eur. Za priestupok uvedený v odseku 1 písm. o) možno uložiť pokutu do 16 eur.

(3) Priestupky podľa odseku 1 prejednáva okresné riaditeľstvo.

(4) Na priestupky a ich prejednávanie sa vzťahuje všeobecný predpis o priestupkoch.¹⁰⁾

§ 15

Evidencia občianskych preukazov

(1) Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky a okresné riaditeľstvá vedú evidenciu občianskych preukazov a evidenciu čistopisov občianskych preukazov.

(2) Evidencia občianskych preukazov obsahuje

- a) meno, priezvisko, rodné priezvisko,
- b) rodné číslo,
- c) dátum, miesto a okres alebo štát narodenia podľa aktuálneho stavu,
- d) pohlavie,
- e) adresu trvalého pobytu občana,
- f) čísla a série občianskych preukazov vydaných občanovi,
- g) dátum vydania občianskeho preukazu,
- h) úrad, ktorý občiansky preukaz vydal,
- i) dobu platnosti občianskeho preukazu,
- j) zobrazenie podoby tváre občana,
- k) podpis občana,
- l) tieto doplňujúce údaje o občanoch, ktoré boli alebo sú zapísané v občianskom preukaze:
 - 1. obmedzenie spôsobilosti na právne úkony alebo pozbavenie spôsobilosti na právne úkony, meno, priezvisko, dátum narodenia a adresu trvalého pobytu opatrovníka, a ak ide o právnickú osobu, názov, sídlo a identifikačné číslo organizácie,
 - 2. zákaz pobytu,
 - 3. údaje o závažných chorobách,
 - 4. údaje o krvnej skupine a podskupine,

5. skratku akademického titulu, vedecko-pedagogického titulu, umelecko-pedagogického titulu alebo iného titulu, alebo vedecko-akademickej hodnosti, umelecko-akademickej hodnosti alebo vedeckej hodnosti absolventa vysokej školy,
- m) čísla a série stratených a odcudzených občianskych preukazov,
 - n) čísla vydaných dokladov o občianskom preukaze,
 - o) potvrdenia o občianskom preukaze vydané občanovi,
 - p) dátum zničenia občianskeho preukazu,
 - q) stav doterajších občianskych preukazov vydaných občanovi,
 - r) údaje o priestupkoch spáchaných v súvislosti s vydávaním občianskych preukazov,
 - s) štatistické údaje v rozsahu agendy občianskych preukazov.

(3) Orgány, ktoré vedú evidenciu občianskych preukazov, poskytujú údaje z evidencie štátnym orgánom, orgánom územnej samosprávy a iným právnickým osobám, ak sa týkajú ich pôsobnosti; Policajnému zboru, Vojenskej polícii, Vojenskému spravodajstvu, Národnému bezpečnostnému úradu a Slovenskej informačnej službe sa tieto údaje poskytujú nepretržite priamym vstupom.

(4) Pri spracúvaní osobných údajov vedených v evidencii a pri ich ochrane sa postupuje podľa osobitného predpisu.¹¹⁾

Spoločné, prechodné a záverečné ustanovenia

§ 16

Na postup štátnych orgánov a na ich úkony vykonávané podľa tohto zákona sa nevzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní.¹²⁾

§ 17

(1) Do 31. decembra 2008 možno vydávať občianske preukazy s údajmi a podľa vyobrazenia podľa predpisov účinných do 30. júna 2006; občan je povinný k žiadosti predložiť dve ostré, neretušované farebné alebo čiernobiele fotografie podľa predpisov účinných do 30. júna 2006.

(2) Doba platnosti občianskeho preukazu vydaného pred účinnosťou tohto zákona sa končí dňom uvedeným v občianskom preukaze, ak tento zákon neustanovuje inak.

(3) Občiansky preukaz vydaný podľa doterajších predpisov ostáva v platnosti do času v ňom uvedenom aj vtedy, ak sa zmenil názov okresu miesta narodenia z dôvodu zmeny územného a správneho usporiadania podľa osobitného zákona.¹³⁾

(4) Občania, ktorí majú občiansky preukaz vydaný pred účinnosťou tohto zákona s neobmedzenou dobou platnosti, môžu požiadať o vydanie nového občianskeho preukazu, ak uplynulo aspoň 10 rokov od vydania ich doterajšieho občianskeho preukazu.

§ 17a

Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 1. júla 2012

(1) Do 30. novembra 2013 možno vydávať občianske preukazy bez elektronického čipu.

(2) Občanovi, ktorý požiadal o vydanie občianskeho preukazu do 30. júna 2012, okresné riaditeľstvo vydá občiansky preukaz podľa ustanovení tohto zákona účinných do 30. júna 2012.

(3) Doba platnosti občianskeho preukazu vydaného podľa predpisov účinných do 30. júna 2012

sa končí dňom uvedeným v občianskom preukaze.

(4) Občianske preukazy, ktoré boli vydané s neobmedzenou dobou platnosti, zostávajú v platnosti aj po 1. júli 2012 s neobmedzenou dobou platnosti.

(5) Občan, ktorý má platný občiansky preukaz bez elektronického čipu, môže požiadať o vydanie nového občianskeho preukazu bez splnenia podmienok ustanovených v § 7.

(6) Občan, ktorý má platný občiansky preukaz vydaný do 30. júna 2008, môže požiadať o vydanie nového občianskeho preukazu len na okresnom riaditeľstve v územnom obvode, v ktorom má trvalý pobyt.

§ 19

Zrušovacie ustanovenie

Zrušuje sa zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 162/1993 Z. z. o občianskych preukazoch v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 13/1996 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 222/1996 Z. z., zákona č. 441/2001 Z. z., zákona č. 660/2002 Z. z., zákona č. 174/2004 Z. z. a zákona č. 215/2004 Z. z.

Čl. II

Zákon Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení zákona Slovenskej národnej rady č. 524/1990 Zb., zákona Slovenskej národnej rady č. 266/1992 Zb., zákona Slovenskej národnej rady č. 295/1992 Zb., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 511/1992 Zb., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 237/1993 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 42/1994 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 248/1994 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 249/1994 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 250/1994 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 202/1995 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 207/1995 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 265/1995 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 285/1995 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 160/1996 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 168/1996 Z. z., zákona č. 143/1998 Z. z., nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 319/1998 Z. z., zákona č. 298/1999 Z. z., zákona č. 313/1999 Z. z., zákona č. 195/2000 Z. z., zákona č. 211/2000 Z. z., zákona č. 367/2000 Z. z., zákona č. 122/2001 Z. z., zákona č. 223/2001 Z. z., zákona č. 253/2001 Z. z., zákona č. 441/2001 Z. z., zákona č. 490/2001 Z. z., zákona č. 507/2001 Z. z., zákona č. 139/2002 Z. z., zákona č. 422/2002 Z. z., zákona č. 190/2003 Z. z., zákona č. 430/2003 Z. z., zákona č. 510/2003 Z. z., zákona č. 515/2003 Z. z., zákona č. 534/2003 Z. z., zákona č. 364/2004 Z. z., zákona č. 533/2004 Z. z., zákona č. 656/2004 Z. z., zákona č. 570/2005 Z. z., zákona č. 650/2005 Z. z. a zákona č. 211/2006 Z. z. sa mení takto:

V § 42 ods. 1 sa vypúšťa písmeno b).
Doterajšie písmeno c) sa označuje ako písmeno b).

Čl. III

Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 123/1996 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 224/1996 Z. z., zákona č. 70/1997 Z. z., zákona č. 1/1998 Z. z., zákona č. 232/1999 Z. z., zákona č. 3/2000 Z. z., zákona č. 142/2000 Z. z., zákona č. 211/2000 Z. z., zákona č. 468/2000 Z. z., zákona č. 553/2001 Z. z., zákona č. 96/2002 Z. z., zákona č. 118/2002 Z. z., zákona č. 215/2002 Z. z., zákona č. 237/2002 Z. z., zákona č. 418/2002 Z. z., zákona č. 457/2002 Z. z., zákona č. 465/2002 Z. z., zákona č. 477/2002 Z. z., zákona č. 480/2002 Z. z., zákona č. 190/2003 Z. z., zákona č. 217/2003 Z. z., zákona č. 245/2003 Z. z., zákona č. 450/2003 Z. z., zákona č. 469/2003 Z. z., zákona č. 583/2003 Z. z., zákona č. 5/2004 Z. z.,

zákona č. 199/2004 Z. z., zákona č. 204/2004 Z. z., zákona č. 347/2004 Z. z., zákona č. 382/2004 Z. z., zákona č. 434/2004 Z. z., zákona č. 533/2004 Z. z., zákona č. 541/2004 Z. z., zákona č. 572/2004 Z. z., zákona č. 578/2004 Z. z., zákona č. 581/2004 Z. z., zákona č. 633/2004 Z. z., zákona č. 653/2004 Z. z., zákona č. 656/2004 Z. z., zákona č. 725/2004 Z. z., zákona č. 5/2005 Z. z., zákona č. 8/2005 Z. z., zákona č. 15/2005 Z. z., zákona č. 93/2005 Z. z., zákona č. 171/2005 Z. z., zákona č. 308/2005 Z. z., zákona č. 331/2005 Z. z., zákona č. 341/2005 Z. z., zákona č. 342/2005 Z. z., zákona č. 473/2005 Z. z., zákona č. 491/2005 Z. z., zákona č. 538/2005 Z. z., zákona č. 558/2005 Z. z., zákona č. 572/2005 Z. z., zákona č. 573/2005 Z. z., zákona č. 14/2006 Z. z., zákona č. 15/2006 Z. z., zákona č. 24/2006 Z. z., zákona č. 117/2006 Z. z., zákona č. 124/2006 Z. z. a zákona č. 126/2006 Z. z. sa mení a dopĺňa takto:

1. V sadzobníku správnych poplatkov v položke 6 v časti Oslobodenie sa vypúšťajú slová „Od poplatku podľa písmena a) tejto položky je oslobodené vydanie prvého občianskeho preukazu a vydanie občianskeho preukazu z úradnej moci a“.
2. V sadzobníku správnych poplatkov v položke 19 v časti Oslobodenie prvý a druhý bod znie:
 - „1. Od poplatku podľa tejto položky je oslobodená zmena mena alebo zmena priezviska podľa § 7 ods. 1 a 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 300/1993 Z. z. o mene a priezvisku v znení neskorších predpisov.
 2. Od poplatku podľa tejto položky je oslobodená zmena mena alebo zmena priezviska v dôsledku nesprávneho alebo neúplného zápisu v matrike.“.Doterajší druhý a tretí bod sa označuje ako tretí a štvrtý bod.
3. V sadzobníku správnych poplatkov v položke 22 sa dopĺňa oslobodenie, ktoré znie:

„Oslobodenie

Od poplatku podľa tejto položky je oslobodené vydanie osvedčenia o štátnom občianstve Slovenskej republiky na účely vydania prvého občianskeho preukazu.“.
4. V sadzobníku správnych poplatkov sa za položku 22 vkladá nová položka 22a, ktorá znie:

„Položka 22a

 - a) Podanie žiadosti o vydanie občianskeho preukazu 150 Sk
 - b) Podanie žiadosti o vydanie občianskeho preukazu ako náhrady za zničený, stratený, odcudzený alebo poškodený občiansky preukaz 500 Sk
 - c) Podanie žiadosti o vydanie občianskeho preukazu ako náhrady za zničený, stratený, odcudzený alebo poškodený občiansky preukaz, opakovane v priebehu dvoch po sebe nasledujúcich rokoch 1000 Sk

Oslobodenie

Od poplatkov podľa tejto položky je oslobodené podanie žiadosti o vydanie prvého občianskeho preukazu a nového občianskeho preukazu podľa § 7 ods. 2 a § 17 ods. 4 zákona č. 224/2006 Z. z. o občianskych preukazoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov.“.
5. V sadzobníku správnych poplatkov sa vypúšťa položka 248.

Čl. V

Zákon č. 253/1998 Z. z. o hlásení pobytu občanov Slovenskej republiky a registri obyvateľov Slovenskej republiky v znení zákona č. 369/1999 Z. z., zákona č. 441/2001 Z. z., zákona č. 660/2002 Z. z., zákona č. 174/2004 Z. z., zákona č. 215/2004 Z. z., zákona č. 454/2004 Z. z. a zákona č. 523/2004 Z. z. sa mení a dopĺňa takto:

1. Za § 27 sa vkladá § 27a, ktorý znie:

„§ 27a

Úlohy obvodných úradov podľa § 10 písm. e), § 20 ods. 1, § 22a ods. 1, § 23 a § 26a plnia do 30. júna 2008 okresné riaditeľstvá Policajného zboru.“.

2. V § 29 sa na konci pripájajú slová „a okrem § 27 ods. 2 a 3, ktoré nadobúdajú účinnosť 1. júla 2008“.

Čl. VI

Zákon č. 441/2001 Z. z. o presune niektorých pôsobností z Policajného zboru na okresné úrady a na krajské úrady v znení zákona č. 660/2002 Z. z. a zákona č. 174/2004 Z. z. sa mení takto:

V čl. VII sa vypúšťajú slová „čl. I bodov 1 až 20, § 17b ods. 1 bodu 21“ a slová „1. júla 2006“ sa nahrádzajú slovami „1. júla 2008“.

Čl. VII

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. júla 2006 okrem čl. I § 18 ods. 3, ktorý nadobúda účinnosť 1. júla 2008.

Ivan Gašparovič v. r.

v z. Béla Bugár v. r.

Mikuláš Dzurinda v. r.

- 1) § 110 ods. 5 zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
- 1a) Napríklad zákon č. 215/2002 Z. z. o elektronickom podpise a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
- 2) § 27 ods. 2 Občianskeho zákonníka.
- 3) § 6 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 301/1995 Z. z. o rodnom čísle.
- 4) § 10 písm. f) zákona č. 253/1998 Z. z. o hlásení pobytu občanov Slovenskej republiky a registri obyvateľov Slovenskej republiky v znení zákona č. 454/2004 Z. z.
Zákon č. 135/1982 Zb. o hlásení a evidencii pobytu občanov v znení neskorších predpisov.
- 5) § 189a Občianskeho súdneho poriadku.
- 6) § 9a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 40/1993 Z. z. o štátnom občianstve Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov.
- 7) Čl. 6 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.
Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 270/1995 Z. z. o štátnom jazyku Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov.
- 8) § 23 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 154/1994 Z. z. o matrikách v znení neskorších predpisov.
- 9) Napríklad § 43 ods. 5 písm. n), § 44 ods. 5 písm. o) a § 106a zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákon č. 477/2002 Z. z. o uznávaní odborných kvalifikácií a o doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov, príloha č. 7 k zákonu č. 488/2002 Z. z. o veterinárnej starostlivosti a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
- 10) Zákon Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov.
- 11) Zákon č. 428/2002 Z. z. o ochrane osobných údajov v znení neskorších predpisov.
- 12) Zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov.
- 13) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 221/1996 Z. z. o územnom a správnom usporiadaní Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov.

